

Kryteria oceniania z języka mniejszości narodowej - języka niemieckiego, dla klas I - III

W czasie całego roku szkolnego gromadzone są informacje o osiągnięciach ucznia pozwalające określić:

- stopień opanowania treści programowych
- aktywność ucznia w czasie zajęć i wkład jego pracy
- umiejętność pracy indywidualnie, w parach i w grupie
- systematyczność odrabiania prac domowych

Uczeń będzie zdobywał w ciągu całego semestru oceny cząstkowe zgodnie z zasadami oceniania wewnątrzszkolnego w skali 1 – 6. Na podstawie tych ocen na koniec semestru i roku szkolnego dokonana będzie ocena postępów ucznia w procesie edukacji.

Informacje na temat stopnia opanowania poszczególnych sprawności językowych uzyskiwane będą poprzez testy i zadania zawierające znane uczniowi struktury gramatyczne i leksykalne.

Zakłada się, że podczas zajęć językowych w klasach I-III uczniowie zdobędą przede wszystkim umiejętność rozumienia ze słuchu, następnie umiejętność mówienia, a dalszej kolejności czytania ze zrozumieniem i pisanie.

Kontrola sprawności **słuchania ze zrozumieniem** będzie miała formę:

- zdań prawda-fałsz
- przyporządkowania obrazków do fragmentów tekstu
- udzielania prostych odpowiedzi w języku niemieckim na proste pytania do tekstu w języku niemieckim
- przyporządkowanie wypowiedzi osobom z wysłuchanego dialogu

Kontrola **sprawności mówienia** będzie miała formę:

- odpowiedzi na pytania
- krótkiego ustnego opisu np. o swojej rodzinie, o sobie, o swoich zainteresowaniach
- recytacji wierszyków i wycieczek
- piosenek

-odgrywania scenek i dialogów

Kontrola **sprawności czytania** będzie realizowana poprzez głośne czytanie tekstów w klasie.

Kontrola w zakresie **sprawności poprawnego pisania** będzie polegała przede wszystkim na poprawnym odwzorowaniu z książki bądź tablicy wyrazów lub krótkich zdań i będzie miała formę:

-uzupełniania brakujących liter w wyrazie i wyrazów w zdaniu

-podpisywania ilustracji

-pisanie kartek z życzeniami

Szczegółowe kryteria oceniania

Klasa I

Celujący: uczeń rozumie treść bajki lub teatryku, potrafi płynnie mówić z odpowiednią intonacją i akcentem, odpowiada na proste pytania odnoszące się do omawianych treści, potrafi poprawnie napisać wyraz z pamięci.

Bardzo dobry: uczeń rozumie krótkie teksty zawierające znane struktury leksykalne, potrafi zaznaczyć usłyszaną wypowiedź i odpowiedzieć na usłyszane pytanie, ułożyć usłyszany tekst w odpowiedniej kolejności, płynnie recytuje znany wierszyk, piosenkę lub rymowankę uwzględniając poprawną wymowę i intonację, potrafi poprawnie przepisać wyraz z tablicy, uzupełnić brakujące literki.

Dobry: uczeń rozumie proste polecenia, potrafi narysować usłyszane elementy występujące w nagrany tekście, dopasować ilustracje do treści usłyszanego tekstu, robi drobne błędy w wymowie lub intonacji przy recytowaniu znanego wierszyka, piosenki lub rymowanki.

Dostateczny: uczeń potrafi dopasować nazwy do odpowiedniej ilustracji związanej z treścią usłyszanego tekstu, robiąc niewiele błędów, recytuje wierszyk lub piosenkę z pomocą nauczyciela, uzupełnia luki w wyrazach, korzystając ze wzoru.

Dopuszczający: uczeń potrafi dopasować ilustrację do usłyszanego tekstu tylko z pomocą nauczyciela, potrafi udzielić tylko prostych jednowyrazowych odpowiedzi,

Niedostateczny: uczeń nie reaguje na proste polecenia, nie potrafi dopasować ilustracji do usłyszanego tekstu, nie potrafi udzielić prostych odpowiedzi nawet z pomocą nauczyciela, nie potrafi uzupełnić brakujących literek w wyrazie.

Klasa II

Celujący: uczeń rozumie treść bajki lub teatryku, potrafi płynnie mówić z odpowiednią intonacją i akcentem, potrafi bezbłędnie zapisać wyrazy i zdania odtwarzane z pamięci.

Bardzo dobry: uczeń rozumie krótkie teksty zawierające znane struktury leksykalne, potrafi płynnie recytować, odtworzyć fragment scenki ze znanymi zwrotami, uzupełnia brakujące kilkuwyrazowe podpisy do ilustracji z wykorzystaniem wyrazów z pamięci, udziela pisemnej jednozdaniowej odpowiedzi na zadane pytania.

Dobry: uczeń rozumie krótkie teksty zawierające znane struktury leksykalne, z małymi pomyłkami odpowiada na zadane pytania, robi drobne błędy wymowy w prezentacji scenek, recytowaniu wiersza lub prezentacji treści piosenki, potrafi uzupełnić brakujące podpisy do ilustracji, udzielić pisemnej odpowiedzi na zadane pytania, robiąc drobne błędy.

Dostateczny: uczeń potrafi zidentyfikować usłyszaną niemiecką nazwę z przedmiotem oraz połączyć fragment usłyszanego tekstu z ilustracją, recytuje lub przedstawia fragment scenki z błędami w wymowie lub z pomocą nauczyciela, poprawnie uzupełnia luki wyrazowe.

Dopuszczający: uczeń rozwiązuje zadania słuchowe tylko z podpowiedzią nauczyciela, udziela tylko jednowyrazowych odpowiedzi, uzupełnia podpisy do ilustracji wg wzoru podręcznikowego.

Niedostateczny: uczeń nie potrafi rozwiązać zadań słuchowych, nie rozumie zadawanych pytań i nie potrafi udzielić nawet prostych odpowiedzi, nie recytuje wierszyków i wyliczanek, nie umie uzupełnić brakujących literek w wyrazie.

Klasa III

Celujący: uczeń rozumie treść bajki lub teatryku, potrafi płynnie mówić z odpowiednią intonacją i akcentem, potrafi napisać krótką historyjkę, wykorzystując wyrazy odtworzone z pamięci.

Bardzo dobry: uczeń rozumie treść krótkich historyjek, potrafi zaznaczyć usłyszany fragment tekstu, odpowiedzieć na pytania związane z tekstem, płynnie recytuje kilkuzwrotkowe wierszyki i piosenki, potrafi odtworzyć scenkę z uwzględnieniem poprawnej wymowy i intonacji, potrafi uzupełnić luki w tekście i dokończyć historyjkę komiksową.

Dobry: uczeń rozumie treść usłyszanych krótkich tekstów zawierających znane struktury leksykalne, potrafi udzielić z drobnymi pomyłkami odpowiedzi o rozszerzonej budowie, robi drobne błędy wymowy w prezentacji fragmentu scenki lub recytacji wierszyka, potrafi uzupełnić luki w tekście i dokończyć historyjkę komiksową, robiąc drobne błędy.

Dostateczny: uczeń potrafi zidentyfikować usłyszaną niemiecką nazwę z obiektem oraz połączyć fragment usłyszanego tekstu z ilustracją, z błędami i złą wymową recytuje i przedstawia scenki, potrafi uzupełnić luki w tekście bazując na wzorze podręcznikowym.

Dopuszczający: uczeń rozwiązuje zadania słuchowe tylko z podpowiedzią nauczyciela, udziela tylko jednozdaniowych odpowiedzi, potrafi uzupełnić podpisy do ilustracji z wykorzystaniem wzoru podręcznikowego

Niedostateczny: uczeń nie potrafi rozwiązywać zadań słuchowych, nie rozumie zadawanych pytań, nie potrafi udzielić nawet prostych odpowiedzi, nie recytuje wierszyków i wliczanek, nie potrafi uzupełnić podpisów do ilustracji nawet przy pomocy podręcznika

W przypadku uczniów z obniżonym poziomem wymagań edukacyjnych nauczyciel określa formy sprawdzania wiadomości i umiejętności w oparciu o opinię lub orzeczenie z poradni.

Przewidywane osiągnięcia ucznia po zakończeniu pierwszego etapu kształcenia.

W wyniku realizacji programu nauczania języka niemieckiego, jako języka mniejszości narodowej uczeń po I etapie edukacji powinien:

- wiedzieć, że ludzie posługują się różnymi językami i aby się z nimi porozumieć, trzeba nauczyć się ich języka
- rozumieć proste informacje dotyczące przerabianej tematyki
- reagować odpowiednio do słyszanych informacji np. poprzez wykonanie poleceń
- rozróżniać znaczenie wyrazów o podobnym brzmieniu,
- rozumieć ogólny sens krótkich opowiadań i baśni przedstawianych także za pomocą obrazów, gestów,
- wydobywać z tekstu określone informacje
- formułować krótkie wypowiedzi
- opisywać proste czynności, przedmioty, ilustracje zgodne z przerabianą tematyką
- poprawnie przeczytać pojedyncze wyrazy zdania, krótkie teksty
- wydobywać z przeczytanych tekstów określone informacje
- prowadzić poprawne zapisy w zeszycie przedmiotowym, zeszycie ćwiczeń i kartach pracy
- recytować wiersze, wliczanki i śpiewać piosenki, brać udział w miniprzedstawieniach teatralnych
- znać najważniejsze zwyczaje związane z Bożym Narodzeniem, Wielkanocą, urodzinami i innymi uroczystościami występującymi w Niemczech
- współpracować z rówieśnikami w trakcie nauki.

Kryteria oceniania z języka mniejszości narodowej - języka niemieckiego

w klasach IV - VI

Uczeń uzyskuje ocenę celującą, gdy:

- opanował materiał zawarty w podstawie programowej na ocenę bardzo dobrą i celującą
- pisze bezbłędnie
- uczestniczy w różnorodnych konkursach przedmiotowych, gdzie może wykazać się swoją wiedzą
- pisane kartkówki i sprawdziany zalicza przeważnie na oceny celujące lub bardzo dobre
- swobodnie czyta i tłumaczy różne teksty w języku niemieckim dotyczące przerabianych bloków tematycznych
- zna całe słownictwo i gramatykę przerabianą w danej klasie i potrafi swobodnie posługiwać się zdobytą wiedzą w różnorodnych sytuacjach językowych
- rozumie wszystkie polecenia i komunikaty
- wykonuje zadania dodatkowe proponowane przez nauczyciela i otrzymuje z nich oceny celujące i bardzo dobre
- wykazuje aktywność na każdych zajęciach z przedmiotu
- zawsze odrabia prace domowe i zawsze jest przygotowany do lekcji
- wykazuje bardzo duże zainteresowanie przedmiotem.

Uczeń uzyskuje ocenę bardzo dobrą, gdy:

- bardzo dobrze opanował materiał zawarty w podstawie programowej
- pisze bezbłędnie lub popełnia błędy sporadycznie
- rozumie wydawane przez nauczyciela polecenia i komunikaty
- swobodnie czyta różne teksty w języku niemieckim i tłumaczy je
- pisane kartkówki i sprawdziany zalicza przeważnie na ocenę bardzo dobrą
- wykazuje aktywność na każdych zajęciach z języka niemieckiego
- zna słownictwo i gramatykę przerabianą w danej klasie i potrafi swobodnie posługiwać się zdobytą wiedzą w różnorodnych sytuacjach językowych
- zawsze ma zadanie domowe i jest do lekcji przygotowany.

Uczeń uzyskuje ocenę dobrą, gdy:

- nie opanował w pełni wiadomości i umiejętności zawartych w podstawie programowej
- dość swobodnie czyta proste teksty w języku niemieckim i tłumaczy je przy pomocy nauczyciela
- pisane kartkówki i sprawdziany zalicza przeważnie na ocenę dobrą
- jest aktywny na większości zajęć z przedmiotu
- w wymowie popełnia błędy, które potrafi skorygować przy pomocy nauczyciela
- zna słownictwo i gramatykę przerabianą w danej klasie i potrafi posługiwać się zdobytą wiedzą w różnorodnych sytuacjach językowych popełniając nieliczne błędne
- trudniejsze zadania w zeszytach ćwiczeń rozwiązuje przy pomocy nauczyciela
- zdarza mu się nie odrobić zadania domowego oraz być nieaktywnym na lekcji.

Uczeń uzyskuje ocenę dostateczną, gdy:

- opanował materiał zawarty w podstawie programowej na ocenę w stopniu dostatecznym
- ma braki w słownictwie i tylko przy znacznej pomocy nauczyciela potrafi czytać i tłumaczyć proste teksty oraz popełnia ciągle te same błędy gramatyczne
- potrafi odczytać tekst w taki sposób, że jest on zrozumiały dla słuchającego, mimo popełnionych przez czytającego błędów
- pisane kartkówki, sprawdziany i testy zalicza przeważnie na ocenę dostateczną
- nie jest aktywny na zajęciach z przedmiotu
- popełnia znaczące błędy w mówieniu
- tylko z pomocą nauczyciela wykonuje ćwiczenia
- słabo zna słownictwo i gramatykę przerabianą w danej klasie, lecz przy pomocy potrafi posługiwać się zdobytą wiedzą w różnorodnych sytuacjach językowych
- często nie odrabia zadań domowych.

Uczeń uzyskuje ocenę dopuszczającą, gdy:

- w minimalnym stopniu opanował materiał zawarty w podstawie programowej
- wykazuje znaczne braki w słownictwie (opanował tylko podstawowe słówka / zwroty z przerabianych bloków tematycznych)
- odczytuje teksty popełniając bardzo liczne błędy
- przejawia sporadyczną aktywność na zajęciach z języka niemieckiego
- kartkówki i sprawdziany zalicza przeważnie na ocenę dopuszczającą i niedostateczną
- ma problemy z mówieniem i pisanem popełniając liczne błędy
- ćwiczenia gramatyczne rozwiązuje jedynie tylko z pomocą nauczyciela
- najczęściej nie rozumie słuchanego tekstu oraz poleceń nauczyciela
- posiada w miarę uzupełniony zeszyt
- często zapomina podręcznika, ćwiczeń oraz zeszytu
- nie wykazuje większego zainteresowania przedmiotem.

Uczeń uzyskuje ocenę niedostateczną, gdy mimo pomocy za strony nauczyciela:

- nie opanował minimum treści zawartych w podstawie programowej
- nie opanował techniki głośnego i cichego czytania nawet w stopniu dopuszczającym zrozumienie tekstu
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnione błędy uniemożliwiają zrozumienie tekstu
- nawet z pomocą nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zagadnienia o podstawowym stopniu trudności
- jego zasób słownictwa wyklucza nawiązanie z nim komunikacji
- nie chodzi na zajęcia (bardzo niska frekwencja)
- jest notorycznie nieprzygotowany do zajęć i nieaktywny na lekcjach
- nie wykazuje zainteresowania przedmiotem w najmniejszym stopniu oraz chęci współpracy z nauczycielem
- ma lekceważący stosunek do przedmiotu.

W stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe uniemożliwiające sprostanie wymaganiom edukacyjnym wynikającym z realizowanego programu nauczania (potwierdzone pisemną opinią lub orzeczeniem poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej upoważnionej poradni specjalistycznej), nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne zgodnie z zaleceniami zawartymi w opinii lub orzeczeniu.

Metody sprawdzania osiągnięć uczniów

Ważnym elementem procesu nauczania jest sprawdzanie postępów ucznia i jego ocenianie. Najlepiej, gdy odbywa się na bieżąco podczas każdego działania na lekcji. Uczeń powinien być poinformowany, za co i w jaki sposób będzie oceniany za swoją pracę. Nauczyciel ma do dyspozycji szereg możliwości: odpowiedzi ustne (piosenki, wiersze, dialogi, opowiadanie historyjek, opis ilustracji, itp.), pisemne (w formie kartkówki, sprawdzianów, testów, krzyżówek, uzupełnianek, itp.), zaangażowanie w uroczystości szkolne i okazjonalne w języku niemieckim, projekty, prace dodatkowe dotyczące wystroju sali, poszukiwania materiałów, tworzenia własnych materiałów, współtworzenia pomocy dydaktycznych itp.

Doskonałym sposobem sprawdzenia poziomu wiedzy i umiejętności ucznia jest metoda stacji. Nauczyciel może wówczas lepiej poznać uczniów, obserwując ich podczas pracy przy stacjach i może indywidualizować proces oceniania ucznia (np. wyznaczyć łatwiejsze stacje uczniowi o przeciętnych możliwościach). Jednocześnie uczeń sam dokonuje samooceny, przez co poznaje własną strategię efektywnego uczenia się i nauczy się odpowiedzialności za siebie i wyniki swojej pracy.

Dobrym przykładem samooceny jest wypełnienie po sprawdzeniu z większej części materiału tzw. tabliczki osiągnięć, w której uczeń sam dokonuje oceny nabytych umiejętności i sprawności np. wg „Ich und du 4”

To wszystko już umiem   bardzo dobrze   dobrze   jeszcze niezbyt dobrze

1. Rozumiem tekst ze słuchu.
2. Potrafię połączyć części zdania.
3. Znam nazwy przedmiotów szkolnych.
4. Potrafię dopasować pytanie do odpowiedzi.
5. Rozumiem krótki list.
6. Potrafię napisać krótki tekst o sobie.

Pozytywny efekt daje również tzw. kontrola wzajemna uczniów. Jest to forma lubiana przez nich, traktowana poważnie, gdyż daje im możliwość wykazania się swoją wiedzą, a także zmusza uczniów, w razie wątpliwości, do szukania poprawnej odpowiedzi.

Doskonałą formą kontroli jest również Portfolio, które uczeń prowadzi samodzielnie. Zbierając systematycznie swoje prace, uczeń ma możliwość zaobserwowania swoich postępów w nauce.

Przewidywane osiągnięcia ucznia po zakończeniu drugiego etapu kształcenia.

Program przewiduje, że po zakończeniu drugiego etapu kształcenia językowego uczeń będzie dysponował następującą wiedzą:

w zakresie słuchania i rozumienia

- rozumie sens kierowanych do niego wypowiedzi, jeśli podane są w języku standardowym na znane mu tematy
- potrafi zrozumieć globalnie treść większości słuchanych tekstów dotyczących bieżących wydarzeń, interesujących go tematów, jeśli rozmówcy mówią względnie wolno i wyraźnie
- nie ma problemów z odbiorem niemieckojęzycznych audycji radiowych i programów telewizyjnych

w zakresie czytania i rozumienia

- potrafi zrozumieć teksty zredagowane w języku codziennym i odnoszące się do jego najbliższej mu sfery życiowej
- potrafi zrozumieć opis wydarzeń, opis przeżyć a także życzenia i intencje zawarte w prywatnych listach
- potrafi zrozumieć napisy, szyldy, hasła reklamowe, ostrzeżenia
- potrafi rozpoznać rodzaj tekstu oraz wyszukać w nim interesujących go informacji

w zakresie mówienia

- potrafi porozumieć się w większości sytuacji
- potrafi bez przygotowania wziąć udział w rozmowie na tematy osobiste lub dotyczące życia codziennego np. rodziny, zainteresowań, szkoły, podróży i bieżących wydarzeń
- potrafi w prosty sposób zrelacjonować wydarzenia, opowiedzieć o swoich doświadczeniach, marzeniach, potrzebach
- potrafi krótko udzielić wyjaśnień, podać przyczyny, wyrazić opinię lub przedstawić swoje plany
- potrafi opowiedzieć krótką historię, główną myśl książki/filmu, wyrazić swoje reakcje
- mówi poprawnie fonetycznie

w zakresie pisania:

- potrafi napisać prosty zwięzły tekst na znany mu temat
- potrafi napisać list opisujący jego osobiste doświadczenia, przeżycia i wrażenia, kartkę z pozdrowieniami/życzeniami, ogłoszenie
- pisze poprawnie ortograficznie

w zakresie realioznawstwa:

- zna twórców literatury niemieckojęzycznej i ich dzieła (piosenki, wiersze, książki ...)
- posiada wiedzę o krajach niemieckojęzycznych i regionie (historia, geografia, obyczajowość ...) i zna zwyczaje i tradycje niemieckie oraz regionalne i czuje więź z regionem, jest człowiekiem otwartym interkulturalnie